

PERIÒDICH SATÍRICH,

SEMANTIC, DE-BUSCABAT E BIRIBIRÍ!

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

10 CÉNTIMS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

ELOY PERILLAN BUXÓ.

Es escriptor d' intenció
fa un drama d' una plumada,
ha vist món, tè inspiració
y á més es la laborió—
sitat personificada

TASSA Y MITJA.

A D. JAUME.

L' últim divendres varem rebre la visita del
Jutjat de Sant Beltran.

- Qué se 'ls ofería?
- Veníam á recullir lo numero de L' ESQUELLA.
- Lo de avuy?
- No senyor, lo de la senmana passada.
- Ay fillets, ho sento moltíssim; pero s' han llevat una mica massa tart. Precisament en l' ESQUELLA que demanan hi havia un article titolat D. Jaume....
- Sápiga que aquest article es la causa de la denuncia....
- ¿De veras?
- Y tant de veras.
- Donchs mirin, no 'ns ne queda ni un número, ni mitj... Més n' haguessin imprés més n' hauríam venut. A la botiga era una professò feta. Per lo tant, un' altra vegada sigan més amatents, y procurarém complaure 'ls, que lo qu' es avuy no 'ns es possible.
- ¿Y l' original?
- Quín original?
- L' original del article.
- Lo trobarán al Palacio del Bisbe.
- No, home, volem dir lo manuscrit.
- Ah, bè: 'l buscarém.
- Vaja, donchs, passiho bè.
- Estigan bonets.

Ja ho veuhen, estimats lectors, l' hem esgue-
rrada.

Quan creyam rebre felicitacions y enhorabonas de tothom, fins del Cabildo cathedral y del mateix interessat y hasta del Pare Sant de Roma, se 'ns despenja 'l fiscal de la Audiencia ab una denuncia y 'l Sr. Jutje de Sant Bertran ab un auto de se-
questro.

«¡Benaventurats los que reben persecució de la justícia!» ¡Benaventurats nosaltres qu' hem sigut denunciats per haver fet un' obra bona, ó aixís al menos nos ho figuravam!

Perque no podrà sostenir ningú de bona fe que 'l nostre objecte haja sigut injuriar, ni insultar, ni posar en berlina al respectable D. Jaume, bisbe de Barcelona. ¡Posarlo en berlina! ¿Perqué? No diuhen que tèn dos cotxes á la quadra?

Será tot lo que vulgan; menos lo que fiscal suposa. Hem vist en D. Jaume un funcionari pública que cobra del Estat, y que per lo tant, com tots los funcionaris públichs retribuïts está subjete á la crítica periodística y al judici del escriptor. No hi ha en tot l' article una paraula malsonant, ni un concepte que afecti á l' honra pública ni privada del personatge retratat. ¿De qué se 'l acusa després de tot? ¿De ser algun tant aficionat á la bona vida? ¡Gran mal!

¡Y nosaltres, ignoscents, que creyam que l' article de l' ESQUELLA hauria exercit una influencia saludable, en pro dels interessos espirituals de la diócesis!

Perque si podíam fernes ilusions eran las següents:

Creyam que D. Jaume en contestació al article de L' ESQUELLA, ompliria 'l seu palacio de retratos del difunt Urquinaona, mirall fidel de virtut, de senzillés y austeritat. Una estàtua del bisbe difunt al pati... un' altra á cada replá d' escala... un retrato d' ell á cada pessa de Palacio: á la cuyna, al menjador, fins al arcoba.

Creyam que 's desfaría de tots los mobles de luxo, cadiras encoixinadas y catifas, sustituhintlos ab senzillas cadiras de boga y taulas de fusta blanca.

Creyam en lo successiu que dormiria en catre ó en un llit de monja, y ab márfega ó á sobre un jas de palla com los anacoretas y 'ls apóstols.

Creyam que s' apressuraria á omplir de llibres piadosos los armaris de la seva biblioteca y que passaria las horas de Dèu llegintlos y assadolantse en la sana doctrina dels Pares de l' Iglesia.

Creyam que deixaria de pendre xacolata feta á casa, aconsolantse de la que venen á pesseta la lliura qu' es la que gasta la gran majoria dels fidels de la diócesis.

Creyam que s' estaria de fumar de l' Habana, acceptant com una mortificació 'l tabaco d' estanch, remey eficás contra 'l vici de fumar.

Creyam que pujaria á la trona á lo menos tres cops cada senmana, y que no 's publicaria un sol numero del *Butlletí oficial eclesiástich*, sense una alocució ó una pastoral destinada á edificar als creyents y atreure als impios ó quan menos á destruir sa perniciosa propaganda.

Creyam que per favorir los projectes piadosos del bisbe Morgades y desmentir rumors de inexplicables rivalitats, alentaria las suscripcions á fi de recullir fondos per la restauració del monestir de Ripoll que ab tant empenyo ha prés pèl seu compte lo prelat de Vich.

Creyam que donaria las dimisorias al capitalista Sr. Girona, no deixantli posar ma en res de la Catedral y apelant per fer la fatxada als fondos que á tal objecte han vingut recaudantse per espay de més tres sigles y que han d' ascendir avuy dia á una suma fabulosa.

Creyam que 'ls carlins que privan á palacio, serian expulsats de allí, pèls mateixos procediments que va emplear Jesucrist contra 'ls mercaders del temple, ja que mercaders son y de mal género los que de la religió y de la política ne fan una pasta amassada ab sanch humana.

Creyam que despediria al cuyner y al cotxero, que 's vendria 'ls caballs y que en lo successiu

aniria á péu, com á péu anavan los apóstols, y descalsos las més de las vegadas.

Creyam que convertiria la magnífica torre de Sarriá, en un hospital y la superba casa de Arenys de Mar en un hospici á favor dels pobres de la diócesis.

Creyam,...

Pero ¿á qué cansarnos?

Creyam que un home que ocupá un puesto tant elevat procuraria dignificarlo, corretjint certs descuits, reprimint certas propensions, moderant certs impulsos, afanyantse en los exercicis de la caritat y de la penitencia, y donant en totas ocasions alts exemples de pobresa y de despreci á las comoditats de la vida regalada.

Ho creyam tot, menos lo que ha succehit.

Que 'ns haguessen jurat que foram denunciats, no ho hauriam pogut creure, per dos rahons:

En primer lloch, per la naturalesa del article que fuig cuidadosament de tota mena de grosserias y que tant sols estampa judicis basats en fets reals y positius.

Y en segon terme per tractarse de un prelat de la Iglesia, que ha de coneixe necessariament la lletra y l' esperit del Evangeli.

¿Cóm podíam imaginar que 'l báculo episcopal servís, no per guiar sinó per atropellar á las ovelles, més que sigan ó se las tinga per ovelles descarriadas?

L' Evangeli diu clarament que 'l bon cristiá que rebí una bofetada á la galta dreta, per tota resposta ha de parar la galta esquerra. Ja sabem que per aixó 's necessita molta paciència; pero ¿hi ha per ventura virtut més cristiana y santa que la paciència? ¿Y qui vè més obligat á exercirla, que 'ls bisbes y 'ls prelats de la Iglesia?

Se 'ns acusa de haver injuriat á D. Jaume, y á pesar de que l' Evangeli exigeix lo *perdó de las injurias*, se 'ns denuncia, se 'ns persegueix y se 'ns encausa.

De manera que si al retrato de *D. Jaume*, li faltava un detall, un retoch, una pinzellada que acabès de caracterisar-lo, aquí 'l tenen.

Consti que no ho sentim poch ni molt, per lo mateix que fins á cert punt confirma aquest rasgo lo concepte que d' ell teníam format, y «¡Viva Dèu!» com diu lo Canonje Collell, que succeheixi lo que succeheixi, no será aquesta l' última vegada que haurém de ocuparnos de un personatge tant digne de consideració y estudi.

P. DEL O.

VISTAS Y RETRATOS.

LO PORT DE BARCELONA.

Mirinho pèl cantò que vulgan, Espanya es lo país clàssich de las falsificacions.

Aquí tot se mistifica, desde 'l xacolate hasta 'l paper del Estat.

De qualsevol polvo 'n fan farina, de qualsevol such ne fan vi y de qualsevol sot d' aygua salada 'n fan un port.

O sino aquí tenen lo de Barcelona.

Entre 'l meus numerosos cabells negres—y perdonin la confidencia—n' hi tinch ja bastants de blancs.

Lo qual vol dir, traduhit al llenguatge cronològich, que no soch cap criatura.

Pues bè: encara la llet materna era 'l meu únich

aliment y encara 'ls bolquers y la gorra de cop eran los mèus únichs adornos, y ja sentia parlar de las famosas obras del port.

Los ingenyers que las han dirigidas podrán haver sigut molt inteligents, molt aixerits, molt sabis; pero de fixo que no han sigut romans.

Los romans tenian la costum de ferho tot molt sólit y resistent: avuy admirém encara obras que contan sigles y sigles de vida, y que á pesar de las injurias del temps, y fins dels homes, se mantenen altivas y orgullosas, com si desafiessen als ingenyers y arquitectos moderns.

Lo port de Barcelona no tè res d' aixó: avuy lo veyém aguantantse de la manera que Dèu li dona á entendre.

Pero ¿y demá? Tal vegada aquesta nit hi haurá mar de llevant, y al demati, quan nos alsém, del célebre port ja no se 'n cantarà gall ni gallina.

Al arribar á aquesta consideració, l' únich que se 'm acut es tributar un recort á la desguitarrada direcció del senyor Garrán, resar un pare-nostre als milions de duros que aquesta obra costa, y dirigir la mirada al interior, girantse de esquena á las escrostonadas *escolleras*.

¿Qu' es aquella pila de fustas, colocadas simétricamente, que sura sobre la aygua, embarassant lo port de mala manera?

¿Es tal vegada un assilo de náufrechs? ¿es potser un siti destinat á quarentenas? ¿ó es algún musseo flotant?

No senyors; es lo lloch de reunió de la juventut *marítima* barcelonina; lo niu de aquestas águilas de la *canoa* y l' *esquife*; lo immortal, lo colossal, lo piramidat *Club de regatas*.

¡Regatas! de bona gana *regatejaria* 'ls metros superficials que ocupa, indicant medis y ocupacions més laudables y motius més justos d' emplear los diners, que no pas aquestos kioscos flotants de utilitat desconeguda y aquestas puerils corredissas de barcas, que no tenen altre objecte que distreure als mirons que passen la tarde dels diumenjes menjant cacauhets á las escalas dels molls.

—¿Vol embarcarse?—

'M giro al sentir aquesta pregunta, y 'm veig al davant un mariner torrat pèl sol y curtit per l' aygua de mar, que ab la má extesa m' indica una barqueta desllorigada, batejada, segons comprench per una geroglífica inscripció que porta á la popa, ab lo nom de *Valiente*.

¡*Valiente* servey interior es lo que tením en lo port de Barcelona!

De las set ó vuyt dotzenas de *gussis* y *gussetas* que 's dedican al transport de passajers y á la travesía de las *Dressanas* á la *Matxina*, no n' hi ha quatre que siguin lo que 's diu de recibo.

La que no tè un sis tè un as, y moltes son las que tenen un joch de cartas complert.

Fiquinse en aquesta y 'n sortiran enquitranats; embárquense en aquella altra y á més de passejarse pendrán un bany de peus; enrédinse ab la de més enllá y estiguin segurs de deixarhi un tros de pantalons...

¿Quí es lo mortal—á no ser que li convingui molt—que tè l' humor, ó més ben dit, l' *arrojo* d' aventurarse á atravesar lo nostre port ab semblants sabatots de fusta corcada?

Aquí si que 'l que s' embarca, pot dir ab tota la boca que está ben *embarcat*.

—¿Cóm es que no us espaviléu—dich á un dels

barquilleros—y procuréu presentar embarcacions més curiosas y confortables?

—No podém: *aquestos* nos fan massa la competencia.—

¿Saben qui son *aquestos*?

Los vapors-ómnibus, los *tranvias de mar*, com diuhen á la *Barceloneta*.

Realment, ab relació á las rutinarias costums barceloninas y al aspecte primitiu de tot lo referent al port, los vapors-ómnibus semblan un adelanto als que no han vist la brillantés y espléndida comoditat ab que 's fa aquest servey en molts ports extranjers, especialment de Fransa ..

¡Uuuuh! ¡uuuuh! ¡uuuuh!...

¿Qué dimontri son *aquestos* brams?

¡Ah, ja! Son las locomotoras de 'n Gumá.

—No senyor: es lo xiulet del vapor *Unión*.

—¡Oy! Ja 'l veig.—

Un vapor, que per carga sería un vaporet y per passajers es un vaporás, se disposa á arrencar del desembarcadero, portant á bordo una multitud de curiosos que tenen ganas de sapiguer quina fila fa Barcelona vista desde la boca del port.

Xiula y torna á xiular; pero no marxa. Potser encara hi serè á temps...

—¡Ep, esperis que també m' embarco!—

Lo vapor m' espera, y entro.

Vaja; que no deixa de ser molt agradable y de donar certa importancia; aixó de que un barco de rodas y xameneya 's deturi un rato porque un hom s' hi fiqui.

¡Xup, xup, xup! La xameneya treu quatre glopadas de fum més negre que 'l porvenir d' Espanya, las rodas comensan á bellugarse y l' *Unión* arrenca...

¡Ah! Ara ho veig tot: aquest es lo gran siti per pendre una vista general del port de Barcelona.

¡Quín quadro! Allí 'ls barcos carboners denunciant hasta ab la bandera ennegrida y las vergas enmascaradas l' ofici á que 's dedican; allá l' andana de vapors rodejada de barquetas plenas de criadas y soldats; aquí un correu de la *subvencionada* *Trasatlántica*, amagant sota una capa de color al oli lo casco deteriorat que tan ha donat que dir als representants de la nació; més enllá un bosch confus y enmaranyat de vergas, mástils, botalons y votavaras que ab son balandreig acompasat y misterios semblan murmurar y tirar malediccions contra 'ls que han reduhit á la impotencia á la en altre temps floreixent y renombrada marina mercant espanyola...

Per la dreta passa un llaht carregat de sebas; per la esquerra una canoa tripulada per sis criaturas més carregadas de sebas que 'l llaht; al darrera hi tenim los molls interiors cuberts de gent que no vol embarcarse y de mercancias que no 's poden vendre y al davant altra vegada las famosas é interminables *escolleras* del port... d' aquest port que may s' acaba...

Lo sol comensa á amagarse; la fresca brisa nocturna 'ns anuncia que l' hora de sopar s' acosta y per fi salto en terra, després d' haver saltat un rato en lo mar, gracias á la especial construcció del vapor que 'm portava.

—No hi ha més—dich al tornármem á casa—lo día del judici final, si es que hi ha judici, quan jo ressuciti, si es que ressucito, lo primer que farè, al sortir de la fossa, será preguntar al mort més *fresch* que trobi, si ja s' ha acabat lo port de Barcelona.

A. MARCH.

JOCHS FLORALS.

En nom de Déus, de la Madona Sancta Maria é del cavaller Sant Jordi comensa aquí la ressenya dels Jochs Florals d'enguany.

La gran sala de la Lotja de Mar, guarnida ab cobrellits de vellut é de seda, carmesins é grochs, llargandaixos é penons en l'enteixinat; al fons l'estrado, é al fons de tot l'escambell de la regina sota dosser, é per tot arréu plantes, herbetes é flors, que no se'n veuhen tantes en botiga d'herbolari....

De per tot nines é mares é sogres é donzells fent l'ullet á les ninetes, é capelans esperant ab frisó l' hora de benehirlos, poetes ansiosos de cantarlos.... é fins si convé de menjar confits de boda....

A fora la cobla de'n Rodoreda tocant gralles é xirimies...

Lo relotje de misser Arnús sona la una é no comensen, que no son may los certámens tant puntuals com les corrides de toros.

A la una é vint minuts les patilles del conceller en cap embussan la porta d'entrada é darrera seu desfila un rengle de concellers é deputats de la Generalitat de Catalunya, é dos canonjes de la Séu, abdos mestissos, é alguns convidats forasters é fins francesos venguts expressament de la Gabaxeria, é per fi lo Consistori, acapdillat pèl canonje Collell, que en veritat tè més de capdill que de canonje.

Tantost s'alsa tothom, com tothom seu, é 'l canonje Collell s'avansa ab un paper entre mans, qu' es lo descurs. Lo legeix, é de tant en tant lo diu de cor, é manoteja, é 'l passeja, é fins lo balla. Es cosa bona é molt calenta.

«Los Jochs Florals son lo roser de la literatura catalana. Un any sense Jochs Florals semblaria que no floreixen los rosers ne tornen les oretetes.»

Parla molt de la llengua catalana, de la filoxera, qu' es bestia molt menuda é de la Sanctíssima Trinitat que n' es misteri molt gros, é escalfantse é tirant lo solidéu al foch, exclama:

«Poble que 's deixa pendre la llengua es poble que 's deixa castrar, é Catalunya ¡viva Deu! no está encara tant perduda!»

Grans picaments de mans. Lo de castrar ha fet impresió á tothom, aixís mascles com femelles, que á nengú convé.

Lo descurs acaba dihent: «Lo que ha florit granará.»

Lo secretari legeix la memoria: en ella parla de foch, de caliu é de guspies .. Bè 's coneix prou qu' es obra de un ingenier carrilaire. E dona compte seguidament de les flors repartides é de les carabasses. E esmenta 'ls poetes é 'sriptors que durant l' any se'n han anat á ca'n Tunis, principalment al plorat mestre Adolf Blanch é Cortada, de qui 's legeix en honra sua la gran composició *La véu de les ruines*.

Ja s' obren los plechs. *Flor natural*. Ferrán Agulló é Vidal, un jovençel petit é viu com esquirol. Dona la flor á Madona Maria del Socors de Carles de Robert, qu' es una galan senyora. E 'l doctor Blanch legeix la poesia premiada que 's titula *Lo cant del pi*.

Se tracta de un *pi esguerrat*, que per serho no 'l tallaren com als altres. Com esguerrat qu' es se guanya la vida cantant á la vora del mar, batut

pèl vent é arruixat per les onades. No diu l' autor si fá pinyons, é es llástima, que essent son cant tant llarch é difús, bè podria ferne algunes mesuretles.

Primer accésit: *Poncella d' amor*, de F. Casas é Amigó.—Segon: *La una de la nit*. Sortí del plech un paper en blanch Si hagués eixit blau ho comprendria mellor, que blau quedaria l' autor al veure que no li davan més que un segon accésit.

Englantina d' or: Joaquím Riera é Bertran: *La pagesta*. Es la cançó de sempre. «Pajesos no vos moguéu del más, no anau á ciutat, no vos pervertiu. La terra... les feixes... la llar payroll, etc., etc.»

No entench com lo Sr. Riera en loch de conrear la poesia no conrea la terra. Lo poeta ha de cantar sols alló que sent: les mentides poétiques son mentides que mereixen punició é no pas premi.

Accésit primer: *La llengua catalana*, de F. Casas é Amigó.—Segon: *Lo mestre ferrer*, de Antoni Bori é Forestá.

Viola d' or é argent.—Therenci Thos é Codina: *Mès enllá*. Lema: *Plus ultra*, com en los duros de pilans. L' autor la legeix ab véu acompassada é cançonera, com lo pás dels bous.

Diu que la seva patria es lo poblet en que vá naixe; pero *mès enllá* hi ha altres poblets que fan la provincia, é *mès enllá* altres provincies que fan la nació; é *mès enllá* altres nacions que fan l' Europa; é *mès enllá* altres continents que fan lo mon; é *mès enllá* estels é astres que fan l' univers, é *mès enllá*.... jo 'm creya que l' autor se deturaria als lims qu' es hont li pertoca estar per sa ignocencia; mes de un salt s' enfila al cel, é passa de rellisquentes, sense dir ni «Deu te guard» al bon Sant Pere.

Poesia més cançonera no s' es legida may. Casi sempre diu ab dos versos lo que ab un podria dir plá bè. Per exemple:

«Si mil anys jo visqués aquí á la terra,
si á la terra visqués un miler d' anys ..»

E l' estribillo:

«Si més enllá n' hi hagués jo 'ls aymaria:
Si més enllá n' hi ha jo 'ls vull aymar...»

La poesia es llarga com día sense pá.

De lo bó poch; de lo dolent moltíssim.

L' últim vers, per lo aspre, sembla fet ab podadora:

«A tots com ver cristiá jo 'ls vull aymar.»

Jo crech que 'l mestre Collell li ha donat la viola d' or y argent, no perque sia una gran composició religiosa; emperó sí per ser una mortificació per l' esperit, é per tant si no obra poética, obra de penitencia.

Primer accésit: *Vilamala*.... ¿de qui volen que siga? De F. Casas é Amigó, qu' enguany ha fet *tuti* de sotes.—Segon accésit: *Desolació* de Joan Guirau.

Premis extraordinaris. Lo del bisbe Catalá lo conseguí lo ja nomenat Joan Guirau ab sa *Catedral gòtica*, composició que legida per un tal Verdagner, resultá que no tenia res de gòtica é sí molt de barroca, plena de cornises trencades é imatjes caragolades é florons fets ab motllo.

Fonc premiada axí matex una novela del apotecari de Vich Sr. Genís y Aguilar, titulada: *Passavents*, que no 's legí per ser cosa llarga.

E per últim se doná un premi per la mellor composició humorística á les *Cobles de solter* de 'n Joan Pons é Massavéu, qui, sens dupte per tenir *massa véu* la féu legir per en Pirozzini que la tè més prima.

¡E quin humor més negre déu gastar lo Consistori d'enguany!

Perque les *Cobles de solter* més aviat fan plorar que fan riure, ab son estirabot:

«Sol solet vinam á veure
vinam á veure que tinch fret.»

Un cop legides les poesíes, é per haver guanyat tres premis ordinaris (¡é tant ordinaris!) en Therençí Thos é Codinà fons proclamat Mestre Tites.

Lo Sr. Arabia é Solanes havia de legir lo discurs de gracies; empero

Arabia féu campana
é havent tramés lo descurs,
lo legí en lloch de Arabia
en Torres (Cessar August).

Comensa 'l descurs dihent que les voltes de la gran sala tremolen, lo qu' explica l' ausencia del Sr. Arabia, que tonto ha d' esser qui á grat scient vol morir aixafat.

Se cremen los plechs dels poetes carabassejats; la cobla de 'n Rodoreda las hi caragola una estoneta; lo Consistori é los convidats baixan del estrado; les ninetes hi pujen á veure 'ls premis é á endurse'n les flors á estiragassades...

E are fins al any vinent.
E jo mentres tant espero
procurará qui déu ferho
que no sia tan dolent.

MOSSEN BORRA.

BONA SENMANA.

A JOSEPH LLOBET.

Lo dijous sant la vaig veure:
vaig parlarli á corre cuyta:
l' hi digui:—Noya t' estimo,
y 'm respon:—Vosté se n burla.
La torno á trobá 'l divendres,
l' hi dich que 'm fa passá engunia,
que l' estimo, que la adoro,
y la deixo convensuda.

Quan me 'n anava 'm va dir:
demá al matí si vol puja.

Lo dissapte me 'n hi vaig,
la trobo qu' encare 's muda,
l' hi dich ¿matém los juheus?
respon ella, com tú vulgas...
y, antes que á la Catedral,
varem tocar... ¡Aleluya!

MATA PARENT.

LO PRIMER PAS.

—¿Pero vol dir que jo tinch condicions pera figurar en política?

—¡Ja ho crech! Altres m' s burros... dispensi, volia dir menos ilustrats que vosté, han arribat á ocupar llocs importantíssims: en aquestos negocis tot es comensar; lo primer pas es lo més difícil; pero un cop donat... ja no hi ha de pensar més: la cosa marxa per ella sola.

—Veyám, veyám, digui; perque vosté m' está obrint los ulls y ensenyantme cosas que jo ni sos-

pitava sisquiera; veyám, ¿per hont li sembla que hauria de comensar?

—¡Ah! aixó es de *cajon*: lo primer que ha de procurar es poguer ser concejal. No vulgui may entrar en lloch per la finestra.

—Corrent ¿Y qué hauria de fer per ser concejal?

—Desde luego anar en candidatura.

—¿Y si no surto elegit?

—No hi fa res: la primera vegada que un polítich se presenta al públich, casi sempre 'l xiulan, á la segona vegada ja l' escoltan; á la tercera l' aplaudeixen. ¿Qué tè que veure que si avuy vosté 's presenta candidat no surti triunfant? Sempre conseguirá ferse coneixe, y logrará que 'ls electors s' acostumin á veurel anar en candidatura. Un vot, un sol vot que tingui, per la primera vegada ja es prou.

—¡Mil gracias péls seus consells! Precisament ara hi ha eleccions y aprofitaré la ocasió per tan-tejar lo terreno.

Ab aquestas ideas á la clepsa, 'l senyor Magí Llamparons treballava diumenje passat com un negre, corrent d' aquí d' allá, empaytant á tots los seus coneguts, solitant lo vot dels seus vehins y removent lo cel y la terra en busca d' apoyo é influencias.

Ningú 'n feya cas; y no perque 'l senyor Magí Llamparons sigui, com realment es, un home inepte y sense cap coneixement, que aixó, segons se veu en la práctica, no es obstacle pera ser concejal, sinó perque á ningú se li haurá may ocorregut que 'l senyor Magí pogués ficarse en política, y tothom al sentir las sèvas aspiracions comensava per mirarlo assombrat y acabava per riures d' ell á las sèvas barbas.

—¿Pero es de veras que 's presenta candidat?

—Tan de veras, com qu' espero sortirne ab la ajuda de vosté, d' aquest y d' aquell altre.

—Respecte á l' ajuda d' aquest y la d' aquell altre no hi tinch res que dir; però per lo que toca á la mèva...

—¿Qué! ¿no 'm votaré?

—Es que no tinch vot.

—¡Ah! Aixó es diferent.

Un altre diálech:

—¿Qué ja ha anat á votar?

—No senyor; ¿per qué?

—Perque si no li sab mal, li agrahiria molt que 'm votés á mí.

—¡A vosté! No tinch l' honor de coneixel.

—Magí Llamparons.

—¿Magí Llamp... qué?

—Parons.

—Repeteixo: no recordo haverlo vist may.

—Aixó es lo de menos: mentres me voti...

—Te rahó... (*Apart.*) ¡Ves si jo votaría á un home que 's diu Magí Llamp... no sé qué!

Las eleccions ja s' han fet.

Lo senyor Fulano ha reunit tants cents vots.

Lo senyor Sutano no se quants mils.

Lo senyor Mengano encara més que 'ls anteriors.

¿Y 'l senyor Magí Llamparons?

Lo senyor Magí Llamparons ha tingut un vot.

Y es inútil dir que aquest vot encara se l' ha donat ell mateix.

Però es lo que 'l senyor Magí diu:

—Lo primer pas es lo difícil: ara 'l públich ja s' haurá acostumat á veurem en candidatura.

MATÍAS BONAFÉ

CARN DE CABALL.

—¡Nada! ja que 'l manascal no hi troba remey, cap á cal carnicer perque 'n fassi llonsas.

—Escolti, ¿ja es ben fresca aquesta carn?
—Ja ho crech! Es dels que van matar en la corrida d' ahir.

—¡Y ara! ¿Qu' es aixó, Marieta?
—Una ferradura: 'l carnicer me l' ha donada per torna.

¡Vels'hi aquí las conseqüencias de menjar carn de caball! Tota la familia trota.

MÉS PENSAMENTS.

Una vegada en lo camí de la indiscreció val la pena de no deturarse fins al cap de vall.

Per aquest motiu publico los pensaments que encara 'm restan del llibre á que vaig referirme en mon anterior article.

Heulos aquí:

L' home que pensa una mica no deu en cap manera casarse fins que hagi passat l' estihuet de Sant Martí de la juventut.

L' home més just peca set vegadas al dia; lo casat més felís se 'n arrepen-teix sis.

Un matrimoni sense fills es un compte corrent sense interés.

Los mormons y 'ls árabes tenen lo valor de sas conviccions: nosaltres, tan polígamos com ells, hem trobat lo medi de mantenir no més qu' una dona, tenintne moltes.

Quan hi ha més perill de casarse es als vint anys y als xeixanta: á l' edat que 'ls homes no saben lo que 's fan.

Aixis com avuy se fa lo vi sense rahims, ja fa molt temps que 's fa l' amor sense cor.

La dona del home d' estudi tè un gran enemich dintre de casa: 'ls llibres. Llavoras comprén perque Dèu va criar las arnas.

L' adulteri es moltes vegadas la fe d' erratas d' un matrimoni.

Un que tingui la dona guapa, fa com lo Czar de Russia, tè nihilistas per tots costats.

Los bons casats disfrutan més del matrimoni quan arriban á certa edat que no pas quan son joves. Las noces d' or son tan ó més regaladas que la nit de nuvis. Llavors l' amor se torna afecte, l' abrassada sosteniment y lo petó pago de bona companyia. L' amor llavoras tè 'l gust de las pansas que son tan bonas ó mellors que 'ls rahims frescos.

L' únich confessor de la dona deu esser lo marit.

Quan estiguis molt enamorat, pensa que casi bè totas las donas arriban á esser sogras, y que també ho será la que t' ha robat lo cor. Tal volta te sentis una mica aliviat.

Quan un home se pega un tiro per una dona y no 's mor' d' aquella feta, arriba un moment en que passant pe 'l devant de l' ingrata se 'n riu á més no poguer d' ell mateix. Si Werther no s' hagués clavat un tiro, sens dupte s' hauria fastiguejat de l' amor de Carlota.

Los celos son las trufas de la cuyna de l' amor.

Los capellans que son los que 'ns casan, quedantse solters, son los patrons aranyas del matrimoni.

Lo cor d' una iglesia se diferencia del cor d' una dona en que los capellans en lo primer hi cantan, y al segon lo fan cantar.

FREDERICH RAHOLA.

SIC TRANSIT...

(NOTICIAS POLÍTICAS)

AHIR.

Ja tenim un *partit* més: tant bon punt ha estat format un gran *círcul* ha posat en un dels millors carrés

Un dels principals informes que de moment he adquirit, es que 'ls seus *quefes* han dit que 's proposa grans *reformas*.

AVUY.

Aquell *partit* de fa poch, si bè es molt vritat que sura, no falta algú que murmura qu' es sols un *partit... de joch*.

Y 's diu ab tó misterió qu' aquell *círcul* qu' es tant gran, y qu' á dins no 's sap que hi fan, al fi es un *círcul... viciós*.

S. Ustr.

LLIBRES.

RECORTS DE UN EXCURSIONISTA, per C. Bosch de la *Trinxeria*.—No coneix personalment al autor; pero me 'l figuro Será un home de vila, instruhit, y apassionat de la montanya, un bon cassador y un hábil pescador, no sols d' aucells y peixos, sino també de costums, de tradicions y de particularitats d' aquellas que passen inadvertidas á qui no posseheix com l' autor de aquest llibre un exquisit esperit d' observació.

Per excitar l' interés del lector ab tant senzillas narracions se necessitan condicions especials que resplandeixen en los *Recorts de un excursionista*. La primera de totas es veure bè y com á complement de aquesta la d' expressar bè y ab justesa. Lo Sr. Bosch no sols tè la primera, sino qu' es mestre en la segona.

Un estil desembarassat y fácil, un llenguatge francament ampurdanés ab certs deixos de frontieris que li dona gracia y gallardia y sobre tot una gran veritat en lo que pinta y descriu, fan del llibre que analisém una obra especial de la moderna literatura catalana que 's recomana á tots los aficionats á las excursions, avuy que s' ha fet moda—y es moda molt laudable—la de sortir á recorre las comarcas catalanas, unint á l' expansió, l' estudi.

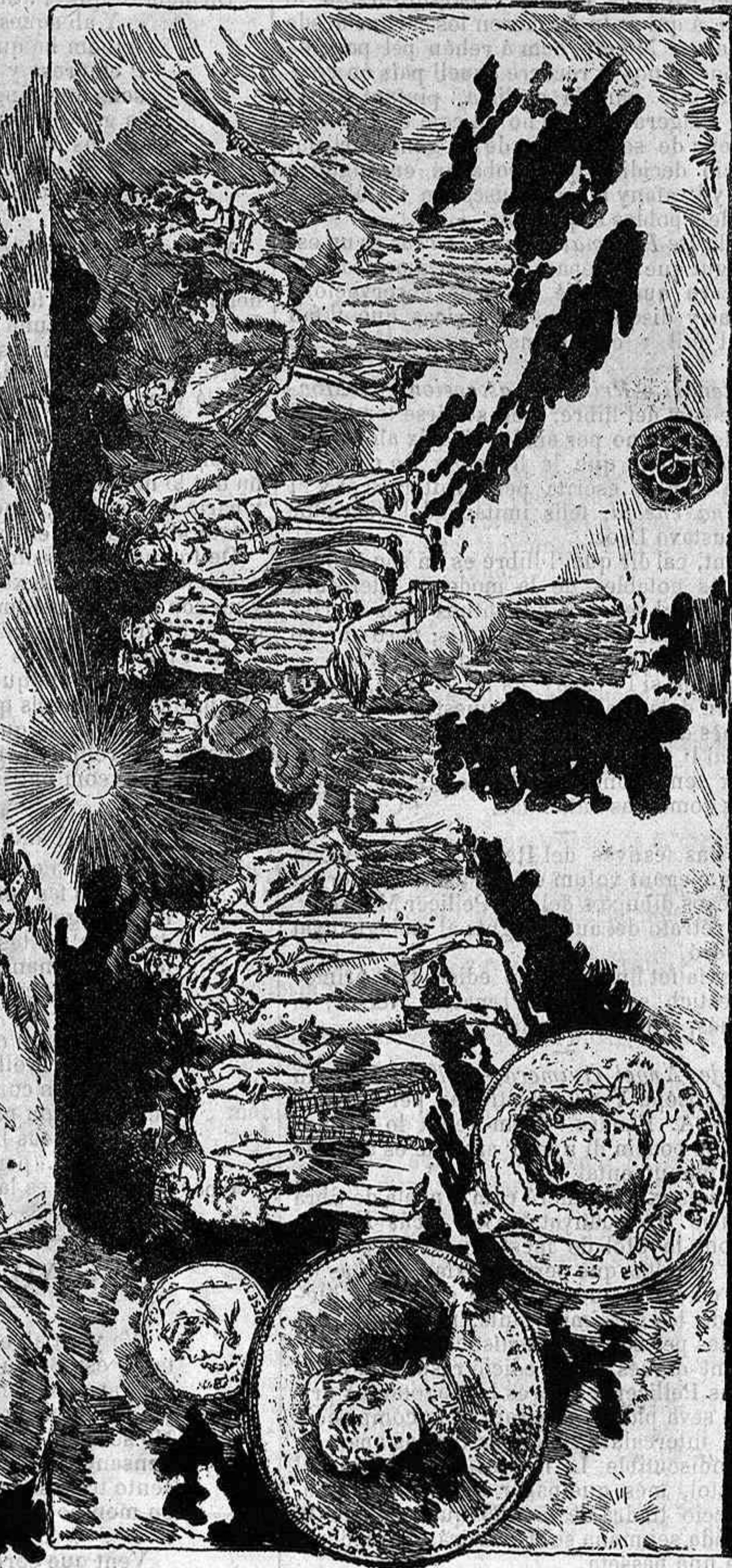
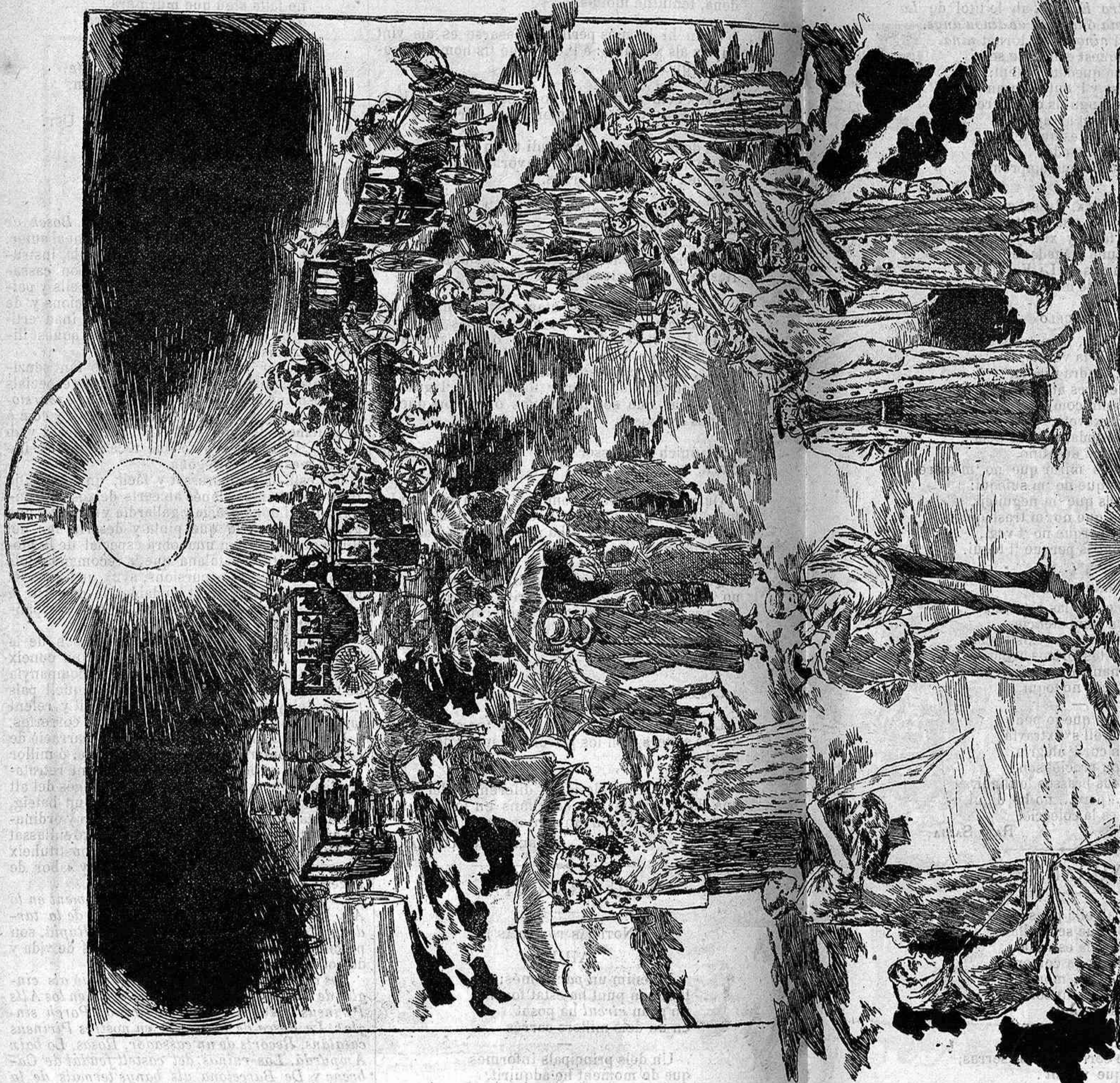
Lo camp d' operacions del Sr. Bosch de la *Trinxeria* es la comarca pirinaica, que coneix pam á pam. Fa de molt bon anar en companyia de tal guia. Jo que coneix una mica aquell país m' he deleytat recorrentlo ab l' esperit y refent las agradables impresions de antigues correrias.

Lo primer treball titulat *Perals*, narració de costums montanyesas, es una noveleta, ó millor dit un idili, en lo qual surten bellament retratadas las costums de una rica casa de pagés del alt Ampurdá. Un enterro, un casament, un bateig, una festa major, una fira: la vida íntima y ordinaria en totas las estacions del any, tot aixó enllassat ab una acció senzilla é interessant constituheix un acabat estudi que tè olor, color y sabor de pagesia.

L' *aplech de Santa Llucia*, *Un casament en lo Alt Vallespir*, *Una fontada*, *Recorts de la tardor* y *La Professò del Dijous Sant á Rupiá*, son preciosas pinturas de costums, plenas de vida y de colorit.

Los abismes de la Fou, *Una excursió als cingles de Talaxá*, *Excursions y casseras en los Alts Pirineus catalans*, *Una cassera al Porch singlar*, *La Pesca de la truyta en nostres Pirineus catalans*, *Recorts de un cassador*, *Rosas*, *Lo baix Ampurdá*, *Las ruinas del castell feudal de Cabrenç* y *De Barcelona als banys termals de la Preste* forman una colecció d' excursions matisadas de epissodis garbosament descritos ab los

SORTINT DEL LICEO EN UNA NIT DE PLUJA. (Dibuix de Francisco Gomes Soler.)

-¿Cóm s' ha portat en Gayerre?
 -Cóm un héroe; iha fet furor!
 alló es com la llum eléctrica:
 limpie, fija y ca esplendor.

quals l' autor no solzament pinta paissatjes de má mestra, sino un que altre tipu que donan animació al conjunt, y per cert que alguna vegada 'ns mostra preciosos quadrets de género que no 's despintan facilment de la memoria.

Aixís per exemple, en *Una excursió forcosa*, lo Sr. Bosch, á qui se 'n dugueren los carlins desde la Junquera á Mieras com á rehén pèl pago de la contribució, nos fa recorre aquell país en companyia de una partida carlista, pintant sense acritut ni exageracions, si no tal com era, la vida dura y plena de sobressalts de la gent carlista, la protecció decidida que trobavan en algunas rectorías y l' afany ab que buscavan las últimas pessetas dels pobles esquilmats.

L' article *De Puigmal á Cap de Creus* es un estudi detingut que se separa del demès per sa aridesa, encare que conté notables observacions geogràficas y disquisicions històricas que 'l fan sumament útil, y en alguns cassos objecte de consulta.

Un centenari.—*Primeras ascensions al Monblanch*, se surt del llibre, per sortirse també del nostre país; mes no per aixó 's llegeix ab menos agrado, lo mateix que la llegenda *Lo roch del frare* que sembla escrita per Walter Scot y 'l diálech *Una enveja*, felis imitació del escriptor francès Gustavo Droz.

Resumint, cal dir que 'l llibre es en son género un dels més notables de la moderna literatura catalana, la qual segueix donantnos nous escriptors de mérit, fins ara desconeguts; pero que no ho serán ni mereixen serho de aquí en avant.

Un altre día, si l' espay 'ns ho permet, reproduhirém un dels treballs de aquest volum, y ell sol dirá més de lo que podríam nosaltres, quí es y lo que val l' ayrós escriptor ampurdanés, que bè mereix tenir bons imitadors en totes y cada una de las comarcas catalanas.

Las poesías fesivas del Rector de Vallfogona forman un elegant volum de 240 planas, adornat ab numerosos dibuixos del Sr. Pellicer Monseny. portada y retrato del autor deguts al malaguanyat Tomás Padró.

No s' havia fet fins ara una edició tant primorosa, qu' estich segur que 'l mateix Rector, si avuy visqués, s' hi encantaria.

Poesías de Angel Guimerá.—1870-1887, ab un prólech de Joseph Yxart, ilustradas per J. LLUÍS PELLICER y A. FABRÉS.—Hem rebut lo primer quadern y bè podém di r desd' ara que es aquesta una edició monumental.

Tothom coneix á Guimerá com á poeta de fibra y de potencia. Tè guanyat en los *Jochs Florals* de Barcelona lo títol de mestre y ab las poesías premiadas y moltes que permaneixian inéditas ha format la colecció, que será, per son valor literari, una de las més importants, posantse al davant de totes per son valor artístich.

Tot quant digués de l' edició resultaria pàlit. Los artistas Pellicer y Fabrés han agotat los primors de la seva ploma, ilustrant cada composició ab grabats intercalats y láminas tiradas apart de un mérit indiscutible. L' impresió es pulcra y 'l paper Bristol, més que paper sembla cartolina.

La colecció tindrà de 15 á 20 quaderns de 16 planas y cada senmana se repartirá un quadern, al preu de una pesseta.

Hem rebut un exemplar de la pessa de circumstancies *La pietat de una donzella ó lo ninot de*

Gracia, original del conegut empresari de teatros D. Joan Perelló y Ortega.

L' obra fou estrenada y segueix representantse ab éxit en lo *Teatro Español* ab lo títol de *La virtud de la Gracieta ó la nina de dinou anys*.

De manera que 'l ninot s' ha tornat nina.

Y ab aquest cambi de sexo tothom ha quedat content; l' empresa y l' autor posantla sens que ningú 'ls digués res; la gent rebent ab aplauso alguns passatjes que tè y 'l Sr. Gobernador perque no l' han compromés.

METRALLA HUMORÍSTICA. Ja saben nostres lectors que aixís se titula un folletet de 16 planas, degut á la ploma facil y xispejant de Joaquim Roig, que més de una vegada ha honrat ab la seva firma las columnas de LA ESQUELLA.

¿Ne volen un parell de mostras?

Allá van.

A CONSUELO

Consuelo del mèu cor, mon cruel destino ha dut lo mèu treball á ta voreta, y parlo francament, tendra nineta, estant al costat teu en res atino.

De tú enamoradíssim com un xino, acabo ja de perdre la xaveta, y un cop l' hauré perduda, es cosa neta, que al últim faré irat un desatino.

No 't puch tant sols mirar que no 'm mareji, no puch parlar ab tú que no 'm sufoqui: ¡Ay prenda, si no vols que 'm neguiteji, si vols, angelet mèu, que no 'm trastoqui, ó vesten bèn relluny perque no 't vegi, ó acóstat tant com pugas perque 't toqui.

PRINCIPI Y FI.

—Nineta que á las estrellas en brillo fas competencia, no amarguis més ma existencia, deixa qu' en tas formas bellas las mèvas mans hi colloqui.

—Digui; pero no toqui.

—Considera que jo peno y 'l mèu cervell s' extravía, torna á mon cor l' alegría, deixa que ton preciós seno entre 'ls mèus brassos lo lligui.

—Toqui... pero... no ho digui.

Y per aquest istil es la colecció.

RATA SABIA.

ANYORANSA.

D'a y nit ab ella penso, tan l' estimo que sens ella veig apagada ma estrella y á enflaquirme ja comenso. No sossego ni un moment, pensant ab ella tant sols sento tristesas y dols en mon pobre pensament.

Vent que corras per las serras; aurenetas que volant aneu per lo mar passant camí de llunyanas terras;

PREPARATIUS PERA LA EXPOSICIÓ.

La Exposició serà pobra, com tot lo d' aquest país, pero en quan á comissions, ¡ja ho crech! ¡ni la de París!

pensaments meus que fugiu,
 conteuli lo que sofreixo,
 lo que lluny d' ella pateixo
 ab aquest amor tan viu;
 digueuli que ella sols pot,
 si es que no 'm deixa á la lluna,
 donarme goig y fortuna; . .
 ¡Es tan bonich lo seu dot!

J. GOT ANGUERA.

PRINCIPAL.

Després de haver admirat al *sainetero* Ricardo de la Vega com autor de celebradas pessas, hem tingut ocasió de aplaudir-lo com á notable actor en lo desempenyo de la famosa comedia de son pare, *El hombre de mundo*.

Gran naturalitat y aplom, molt coneixement del paper: ni una sola distracció; sempre en escena, com si al trepitjar las taulas se trobès en lo seu element... veus' aquí lo que havém notat en ell, y per cert que més que un aficionat semblava un consumat artista.

Ricardo de la Vega s' ha creat á Barcelona moltes simpatias, com aixís va demostrarli 'l públich ab sos aplausos.

Dilluns benefici de la mestressa, es á dir de la simpática Tubau

Obra elegida: *Batalla de damas*, en la qual ja havém tingut ocasió de aplaudirla més de una vegada.

Ovació entussiasta y regalos en gran.
 Gloria y profit.

Dimars sessió d' hipnotisme á càrrech del doctor Daas.

Los experiments van sorprendre á tothom de la mateixa manera que á l' *Academia de Medicina* y al *Ateneo barcelonés*.

Lo Dr. Daas, aquests dias podia haver prestat un excelent servey á Barcelona. Li bastava recorre 'ls colegis electorals y adormir als presidents adictes de totas las mesas. Tres dias de son: ells haurian dormit y Barcelona estaria sumament descansada.

La *Gran-via*, aquesta mina d' entradas no ha agostat encare 'ls seus filons, puig acaban de adornarla ab algunas reformas.

En primer lloch, á més de las coplas de la *Menegilda*, 'n canta d' altrás una mestressa de casa, y després ella y la raspa 's pican las crestas ab bastant salero.

Ademès lo coro de *marineritos* ha sigut trasformat en un coro de diputats dissidents y discrepans, solicitats inútilment per lo general de Alcolea y l' húsar de Antequera, y obligats per en Sagasta, que al últim, poch menos que á cops de látigo, 'ls fa passar l' aro de la votació.

Ab reformas y modificacions, casi bè pot asse-

SPORT.

Un gomós, corresponsal de tres ó quatre revistes, que s' emproba l' uniforme y comensa á pendre vistas.

gurarse que tenim *Gran-via* per tots los sigles dels sigles.

Amén Jesús.

N. S. E. O. es una pessa en vers original del senyor Perillán Buxó.

L' idea encare que no completament nova, es ingeniosa, y l' obra sembrada de ocurrencias brillaria més si fos algun tant més curta y concentrada.

La facilitat ab que 'l Sr. Perillán Buxó maneja la sima, en certa manera 'l perjudica.

LICEO.

La interpretació de l' *Africana* quedarà com un bon recort de la present temporada. [Sobre tot lo quart acte... «¡Oh, aquell quart acte!» diu tothom.

Concedim lo siti de preferencia á la Sra. Kupfer que ha fet una *Africana*, com l' havia somiada 'l gran Meyerbeer. Res de crits, ni d' exageracions, ni d' extremitats... sempre encaixada, y pagant tribut á la delicadesa y al primor. En l' aria y 'l dúo del acte segon, en lo dúo del quart y en l' aria final va trasportarnos á un món desconegut. Aixó es cantar.

En Gayarre de primer feya gala de sa potencia de véu. Bè prou que ho sab tothom que com la d' ell no n' hi ha cap més. En lo segon va corretjirse y va admirarnos, y en lo quart va arrebatarnos. ¡Quin modo de cantar l' aria! Dificilment tornarà á sentirse.

¿Y del baritono Blanchart, que 'n dirém? Lo

públich se 'n feya creus. Sembla impossible que haja adelantat tant, deya tothom, y en efecte sembla impossible. Pero amigo, las facultats hi eran y l' estudi ha acabat de madurarlas. Lo cert es que ha fet un Nelusko de ca'l Amp'e. Insegur al comensar, cantá l' aria del acte segon de una manera acabada.

Ja 'ls dich jo que no pot demanarse més. En la balada del acte tercer estigué acertat y en l' acte quart tingué bons moments, y sense la tendencia á exagerar hauria produhit encare millor efecte.

Los coros regulars, si bè quan se trobavan en lo barco, semblava qu' estessin una mica marejats: l' orquesta, baix la direcció del mestre Goula, *superfina*.

Total: una execució ben ensopegada.

Dimecres va posarse la *Giulietta é Romeo* de Bellini, en qual ópera s' hi lluheix extraordinariament la Sra. Pasqua.

En lo próxim número 'n donarém alguns detalls.

ROMEA.

Lo jove actor Sr. Fernandez donará 'l próxim dilluns lo seu benefici.

Programa de la funció: *Lo Cantador*, *La Guerra*, lo Duo dels Pucitants y per fi de festa la pessa *Palos y á casa*.

La funció ha sigut anunciada per medi de un' auca de redolins circulars.

Redolins rodons.... com las pessetas.

ELDORADO.

Lo *Teatro de Catalunya* está desconegut. Mirat desde fora sembla que s' haja trasladat á Fransa, ab la seva estrella de gas al frontis, ab la marquesina que s' extén per tota la fatxada y ab lo kiosko despaig iluminat per llum eléctrica, ahont no hi ha perill que passi cap moneda falsa.

Si de fora produheix aquest efecte, de dintre encare més. Tot lo local está alfombrat: en lo saló de descans hi ha vistosas jardineras y dos teléfonos per us dels bolsistas. Lo moviment dels cambis apareix durant la nit en duas pissarras.

Los corredors están també alfombrats y en lo del pis primer que ha guanyat molt s' hi han instalat numerosas tauletas de pendre café.

La platea, pintada de fresch y ab colors clars, lluheix en gran manera inundada de llum eléctrica.

Es un local preciós.

L' espectacle es entretingut. Figúrinse un Circo Equestre sense caballs: los solípedos están sustituhits per *mademoiselles*, algunas molt guapas, que cantan alegres y picarescas *chansonnettes*. La major part del públich no las entén; pero l' hermosura y la gracia femenina son l' abecedari del llenguatge universal.

De moment n' hi ha dugas que han fet rotllo desde 'l primer dia, la *Celina Dumont* y la *Paula Brebion*. L' última supleix sa falta de véu ab la delicadesa y 'l primor ab que canta: es una Judic en petit.

Dels demés artistas mereixen ser citats los *Noizettes* que son uns velocipedistas microscópicos; los germans *Boisset*, que executan exercicis en las quatre barras aéreas que no s' havian vist encare: *Mr. Theo* que ab cinch minuts pinta un quadro y en un minut trassa una caricatura: *Mr. Belloni* qu' es un equilibrista de punta y un domesticador de coloms com ell tot sol: y finalment los ja citats *Boisset* qu' en la pantomima *American Pic-Nic* s' excedeixen.

L' espectacle promet aclimatar-se, sobre tot, si l' empresa procura variar-lo ab molta freqüència, presentant artistes nous, dintre de la inmensa varietat que permet lo género.

CIRCO EQUESTRE.

Tambè 'l *Circo eqüestre* ha comensat ab molt bon peu.

En la impossibilitat de visitar tots los espectacles en un sol dia, vaig destinar-li la nit del dilluns.

Lo local ha sigut objecte de reformas acertadas. La primera y principal es la substitució de l' arena y serraduras de la pista per una alfombra de teixit de coco que fa impossible la molestia que avants sufrían los concurrents á las primeras filas de cadiras.

Lo personal molt animat y 'l públich també.

Entre las novedats que vejerem mereixen especial menció los artistes minúsculs *Miss Amalia* y *Mr. James*, dugas criaturas, qu' executan traballs de gran efecte sobre dos fil-ferros tivants, ab una seguretat assombrosa y 'ls originals *Stelling's* que son uns clowns de punta.

Encare que alguns dels altres traballs son ja vistos y coneguts, precis es confessar que 'ls artistes tots los executan de una manera acabada.

Sabém que 'l Sr. Alegria prepara grans sorpresas havent contractat las notabilitats més celebradas dels circos més acreditats d' Europa.

Lo Circo eqüestre, com sab tothom, té la forma rodona de pandero.

Aixís, donchs, podém dir:—Déixinlo anar al Sr. Alegria, qu' en bonas mans está 'l pandero.

N. N. N.

FRAGMENTS

extrets de las Poesías Jocosas del Rector de VALLFOGONA, obra que acaba de sortir á llum en elegant edició, ab molt dibuixos y que 's ven á 2 pessetas en totas las llibrerías y en la de Lopez, Rambla del mitj, 20.

SONET VI.

A la propietat del bram dels ases, comparantlo ab altres brams.

Brama ocupada de rabiosas penas del fort lleò la natural feresa, quant lo astut cassador ab sa destresa, lligat lo deixa ab trampas y cadenas.

Brama ab mil bocas de brumera plenas en senyal de sa fam y sa bravesa lo mar, que après que 's menja la riquesa, escup la nau com os en las arenas.

Brama lo cel, si ab qualitats contrarias los elements en sas regions se alteran, ab que l' ayre condensan y lo inflaman.

Braman las infernals y temerarias furias, que 'l fi de son dolor no esperan: pero més propiament los ases braman.

SONET XIII.

Queixas lo autor de la abundancia de poetas.

Plantant llorers junt á las cristalinas linfas, que foren del Pegás ungladas, estaban una de estas matinadas las musas, fetas unas clavellinas.

Véulas Apolo, y com ja las divinas colors de aquellas caras delicadas mostrassen clarament quant fatigadas restavan de plantar las pobras ninas, volgué 'ls dar entenent que se ofenia de trobarlas á totas tant discretas dels oficis tocants á sas personas.

Y per disculpa li diguè Talía, ja son tants los que avuy fan de poetas, que 'ns faltarán llorers per las coronas.

Acaban de celebrarse las elecciones municipales. O á lo menos han fet veure que las celebravan. Que lo qu' es Barcelona no s' ha incomodat per tant poca cosa.

S' han presentat los mateixos candidats de sempre: aquells homes acostumats á ser regidors, grans patriotas que descuidan los interessos propis, per exercir un càrrech *gratuit* y sacrificarse en pró dels interessos de la ciutat.

Hi ha tontos incorretjibles,
hi ha tontos de naixament;
pro diguin ¿qui son los tontos?
¿Nosaltres ó ells?

Lo que ha passat en los colegis no cal dirho; hi ha un petit dato referent al primer dia que ho demostra ab claretat.

COLEGI 11.—*Secció primera*.—Mesa totalment adicte: Candidats ministerials: 223 vots.—Candidats de oposició: 8.

Secció segona.—Mesa intervinguda: Candidats ministerials: 5 vots.—Candidats de oposició: 8.

Un observador que recorria 'ls colegis, m' assegura qu' en la secció segona ahont van emitir-se 13 vots en conjunt s' observava molta més animació qu' en la primera, ahont van emitir-se'n 231.

Y aixís per tot-arreu.

Sr. Rius y Taulet, una idea.

Vosté que no pensa més qu' en la próxima Ex-

posició, procuri instal·lar una barraqueta, titulada *Barraca electoral*.

Y allí que 'ls seus agents fassin una elecció permanent, usant tots los medis que avuy s' emplean per la fabricació fácil y econòmica de regidors.

Jo li asseguro que 'ls estrangers visitaran aquesta instal·lació ab preferència á totas las otras.

Quan deya que la pianista María Lluïsa Guerra faria rotllo, no m' equivocava.

Ha anat á París y ha obtingut un éxit colossal, inmens.

D' ella parla ab gran elogi la premsa més important de aquella capital.

Avuy tot París es partidari de la *Guerra*.

¿Y donchs que 's pensava en Bismarck?

A Málaga está celebrantse en aquests moments un judici oral curiós

Se tracta de una colla d' embaucadors que donavan entenent á alguns mansos de despüllarse, ballar dansas infernals al entorn de una foguera, socarrimarse la pell, despossehirse de tots los bens y matar los porchs que criavan.

Apóstols de una nova religió, dos dels acusats

¡PRIMAVERA!

¡Quina delicia! ¡Floretas, arbres, sombra, frescura, calma total... sense cap nota que desentoni, sense cap guardia municipal.

asseguran que tenen relacions directas ab la Verge y ab Jesucrist y que tot sovint se 'ls apareixen.

¿Qué farà 'l Tribunal? ¿Comdemnarlos?

¿Y donchs, que hauria fet ab Sant Antoni, ab Sant Francesch, ab Santa Teresa de Jesús y ab tants sants que, segons contan, sostenian relacions seguidas ab la Divinitat?

Seguint la mateixa lògica, també hauria hagut de comdemnarlos, á no ser que lo que en aquell temps era possible, avuy no ho siga.

Lo *Diari de Barcelona*, al donar compte de la festa dels Jochs Florals, fa un extracto del discurs del canonje Collell y diu:

«Dijo que pueblo que recobra su lengua, se recobra á sí mismo y un pueblo que deja perder su lengua es un pueblo que se deja fácilmente conquistar. Cataluña, á Dios gracias, no está aun en este caso.»

Exacte. No hi ha més que petites diferencias. En lloch de conquistar, ha de dir *castrar*, y en compte de á *Dios gracias*, ¡viva Déu!

També diu que la poesia *Lo cant del pi*, premiada ab la flor natural, se titula *Lo gegant del Pi*.

Si tal hagués sigut lo titol de la poesia premiada, de segur que 'l Sr. Agulló, hasta per humanitat hauria elegit reyna de la festa á la gegantesa.

Y 'l redactor del *Diari*, per forsa s' hauria adonat llavoras qu' estavan fent los jegants.

En una de las últimas corridas donadas en la Plassa de Madrit, un toro sol vá matar set caballs.

S' anomenava *Jaquetón*, y un picador vá inutilisarlo per lo restant de la lidia.

Lo públich demanava que se li perdonés la vida; pero *Jaquetón* vá negarse á seguir als mansos que havian sortit á recullirlo.

No hi hagué mes remey que sacrificarlo, y quan las mulas l' arastravan, tot lo públich vá dedicarli honras fúnebres, saludantlo ab un extraordinari aplauso.

Lo cap de *Jaquetón* s' ha vist molt disputat, adquirintlo per últim l' amo de la mateixa ganaderia de ahont procedia, per una cantitat bastant crescuda.

A un toro com aquest, proposém que se li aixequi un altar, que se li resi cada mes una novena, y que se 'l declari patró y protector de la gent banyuda.

En molts anuncis se llegia lo següent:

«Carreras de caballs.»

«Queda oberta la matrícula.»

—Y aixó, ¿que vá de serio? preguntava un home de fora, que té un noy que li estudia á l' Universitat y que no passa un any que no li dongan carabassa. ¿Hasta 'ls caballs se matriculan y segueixen carrera? No ho havia sentit á dir may.

LIBRERÍA LOPEZ

Rambla del Centro, 20

BARCELONA

ÚLTIMAS NOVEDADES

EL CIELO ALEGRE

ESCENAS Y TIPOS ANDALUCES

POR

SALVADOR RUEDA

1 tomo en 8.º, Ptas. 3.

LA REVOLUCION

Y LA

NOVELA EN RUSIA

POR

EMILIA PARDO BAZAN

3 tomos en 8.º, Ptas. 6.

FERNANDO

NOVELA ESPAÑOLA

POR

PONLEVÍ

1 tomo en 8.º, Ptas. 3.

EL SEÑOR MINISTRO

POR

JULIO CLARETIE

2 tomos en 8.º, Ptas. 5.

GALERÍA HISTÓRICA

DE

MUJERES CÉLEBRES

POR

EMILIO CASTELAR

Tomos 1.º y 2.º á Ptas. 5 cada tomo

LA REALIDAD

Y EL DELIRIO

DRAMA EN 3 ACTOS

DE

JOSÉ ECHEGARAY

Pesetas 2.

A. B. C. de la Fotografía moderna, con instrucciones prácticas acerca del procedimiento seco, por *W. K. Burton*, 1 tomo en 8.º, Ptas. 2.

LA BELLA VALENTINA, por *Emilio Richebourg*, 1 tomo en 8.º, Ptas. 2.

POCA ROPA.—Cuentos de verano, por *Manuel Cubas*, 1 tomo en 4.º, láminas color, Ptas. 2.

EL PADRON MUNICIPAL, juguete cómico en 2 actos, Ptas. 1'50.

VIVIR EN GRANDE, drama en 3 actos, de *Miguel Echegaray*, Ptas. 2.

METRALLA HUMORÍSTICA, colección de poesías, cantars, epigramas, etc., per *Joaquín Roig*, 1 cuaderen en quart, Ptas. 0'25.

PAULA BALTUS (El médico de las locas), por *X. de Montepin*, 1 tomo en 8.º, Ptas. 2.

FOBLÁS II DE LA BIBLIOTECA DEMI MONDE, por *Arturo Gim*, 1 tomo en 8.º, Ptas. 1.

DIARIO DE UN DEPORTADO, novela de costumbres. de la *Srta. D.ª Antonia Opisso*, 1 tomo en 4.º, Ptas. 3.

CUENTOS PARA GENTE MENUDA, que da á la estampa un soldado viejo, 1 t. en 8.º, Ptas. 1'50.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútu, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No respensem de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. A 'ls corresponsals de la casa s' otorgan rebaixas.

—¡Uy, gran cosa! li van respondre. No solzament los caballs, sinó també 'ls burros.

Llegeixo:

«S' ha cubert 29 vegadas l' empréstit de 40 milions de francs del municipi de París.»

Lo ciudatá benemérit diuhen que al saberho ha dit:

—Daría las dos patillas per sé' arcalde de París!

A la porta de Llotja 'l día dels Jochs Florals se repartía un número extraordinari del *Arch de Sant Martí*, dedicat á Irlanda.

M' hi trencat lo cap buscant las conexions que pogués haverhi entre Catalunya é Irlanda, y no he sabut trobarlas.

He llegit després tot lo número y tampoch las he vistas.

De lo que m' hi convenyut es de que 'ls redactors del *Arch de Sant Martí* tractan tal vegada de cambiar lo nom de *Sant Martí de Provensals* per lo de *Sant Martí dels Irlandesos*.

Irlanda está perduda.

La pobra Irlanda passa una crissis espantosa. Pero allá 's ventila un problema social, lo de las condicions de la propietat rústica, reconcentrada en mans de grans propietaris, la majoria dels quals no resideixen en lo país. No es qüestió de flors y violas com aquí, sinó de patatas y pá.

Y en aquest estat, los irlandesos de l' *Arch de Sant Martí* ¿qué 'ls donan per consolarlos?

Una gran racció de versets insípits y sense sustancia.

¡Els sempre tant oportuns!

Vaja, alegremnos.

La Sagrada Congregació de Indulgencias, contestant á la consulta del Bisbe de Vich, ha determinat que pugan concedirse indulgencias á las imatjes de cartró que fabrica certa casa de Olot.

La santificació dels espartenyots; porque 'l cartró regularment se fabrica ab espartenyas vellas.

La consulta dirigida per l' Audiencia de Tortosa als mestres de Gay Saber, sobre la verdadera traducció de certas paraulas pronunciadas en catalá, ha posat sobre 'l tapet la necessitat de que 'ls magistrats de justicia de una comarca coneguessen l' idioma ó 'l dialecte del país.

Si hi ha obras literarias que resultan intraduhibles, més intraduhible es encare 'l llenguatge del poble.

La justicia exigeix una gran fidelitat.

Y la justicia traduhida no ofereix prou garantias.

Una anécdota.

Se tractava de un pagés acusat de haver inferit amenassas á un altre.

Lo jutje qu' era castellá va preguntar:

—¿Y cómo, en qué forma le amenazó á V.?

—Ab lo puny alt, va respondre 'l pagés.

Y entenent lo jutje que 's tractava de un punyal, diguè:

—Pues esto ya no es amenaza; esto es una tentativa de asesinato.

A París s' ha posat á la venta la segona edició

de la novela catalana *La Papallona*, traduhida al francés per Mr. Albert Savine.

Doném aquesta noticia plens de satisfacció, per lo molt que honra á una escriptor catalá, que aquí no ha sigut casi conegut, fins que 'ls francesos han dit:—*La Papallona* val molt.

Fins llavors la *Papallona* era oruga que s' arrastrava, ara ja vola.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Tin-to-ré.*
2. ID. 2.ª—*Mon-ca-da.*
3. ENDAVINALLA.—*L' ayre.*
4. ANAGRAMA.—*Camas-Macas.*
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Mónica*
6. TRENCA-CLOSCAS.—*Rafael Calvo.*
7. ROMBO.—

C A P
C I P I A
C A P E L L A
P I L L A
A L A
A

8. GEROGLÍFICH.—*Entre sastres y sastressas se cusen las pessas.*

XARADA.

—A dos que no comprench, Pona, porque no ha vingut lo tot.

—¿No sabs que 'l dimars no pot?

—Es cert.

—Si vols *hu-segona* pendre, 'l faré desseguida.

—Sí.

—¿Estás decidit Aléu á passar lo *Tres á péu* quan per Santa Margarida aném tú y jo á Sant Feliu?
—Sí y no sigas *tercera-hu*.
—Mes l' any passat ja sabs tú que al passar tant ample riu vaig caurer y 'l fiel *primera* va librarme de un disgust...
D' aixó Aléu fa un any tot just y 'l pensarhi 'm desespera.

JOAQUIM SAURI.

ANAGRAMA.

Lo senyor Lluís Tot té dos nens que son molt *total*, y jugant lo més petit una *total* va agafar.

FRASCUELILLO.

ACENTÍGRAFO.

Jo coneixia á un xicot qu' eram amichs de *total*, y després de fer molt mal va posarse á fer de *tot*.

CATARINA.

GEROGLÍFICH.

L A U R A X N E T A
S. Joseph

N. N.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.